

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 2. oktoober 2020
(OR. en)

10586/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0177 (NLE)

WTO 159
UD 178
COASI 104

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Eelnõu ÜHELT POOLT EUROOPA LIIDU JA SELLE LIIKMESRIIKIDE
NING TEISELT POOLT KOREA VABARIIGI VAHELISE
VABAKAUBANDUSLEPINGUGA MOODUSTATUD TOLLIKOMITEE
SOOVITUS NR 1/2020, mis käsitleb päritolustaatusega toodete mõiste
määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva protokolliga artikli 27
kohaldamist

EELNÕU

**ÜHELT POOLT EUROOPA LIIDU JA SELLE LIIKMESRIIKIDE NING TEISELT
POOLT KOREA VABARIIGI VAHELISE VABAKAUBANDUSLEPINGUGA
MOODUSTATUD TOLLIKOMITEE
SOOVITUS NR 1/2020,**

...

**mis käsitleb päritolustaatusega toodete mõiste määratlust ja
halduskoostöö meetodeid
käsitleva protokoll artikli 27 kohaldamist**

TOLLIKOMITEE,

Võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelist vabakaubanduslepingut (edaspidi „leping“), eriti selle artikli 15.2 lõike 1 punkti c ja artikli 6.16 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Lepingu päritolustaatusega toodete mõiste määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva protokollis (edaspidi „protokoll“) artiklis 27 on sätestatud päritolutõendite õigsuse kontrolli kord ning importiva ja eksportiva lepinguosalise tolliasutuste ülesanded ja kohustused.
- (2) Euroopa Liit ja Korea Vabariik (edaspidi „lepinguosalised“) on jõudnud järeldusele, et protokollis artiklis 27 sätestatud kontrollimenetluse põhijoonte ja selle menetluse eri etappide kohta on vaja ühist arusaama. Selline ühine arusaam peaks olema mõlema lepinguosalise territooriumil nende tolliasutuste huvides, kes vastutavad päritolureeglite järgimise tagamise ja kontrollitavate ettevõtjate võrdse kohtlemise eest.
- (3) Lepingu artikli 6.16 lõike 5 kohaselt on tollikomiteel õigus anda soovitusi, mida ta peab vajalikuks, et saavutada protokollis sätestatud mehhanismide ühised eesmärgid ning tagada nende usaldusväärne toimimine. Lepinguosalised pidasid asjakohaseks, et tollikomitee sõnastab soovituse protokollis artiklis 27 sätestatud kontrollimenetlust käsitleva ühise arusaama ja nõuetekohase rakendamise kohta,

SOOVITAB JÄRGMIST:

1. Kontrollimenetluse põhijooned

- 1) Artiklis 27 sätestatud kontrollimenetlusel on kaks põhiomadust: tegemist on „kaudse kontrolliga“ ja see põhineb lepinguosaliste tolliasutuste vastastikusel usaldusel.
- 2) „Kaudne kontroll“ tähendab, et importiva lepinguosalise tolliasutus ei tee kontrolli ise, vaid saadab kontrollitaotluse eksportiva lepinguosalise tolliasutusele, kes peab kontrolli tegema, võttes eksportijaga ühendust. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus edastab kontrolli tulemused importiva lepinguosalise tolliasutusele. Lähtutakse põhimõttest, et see eksportiva lepinguosalise tolliasutus, kus päritolutõend (päritoludeklaratsioon) koostatakse, sobib kõige paremini selle tõendi kontrollimiseks eksportija läheduse tõttu (tal on teadmised eksportija tegevusest ja ajaloost, lihtne juurdepääs teabele, ta tunneb riiklikku raamatupidamissüsteemi, tal puudub keelebarjäär). Seetõttu on eksportiva lepinguosalise tolliasutuste ülesanne eelkõige kindlaks teha, kas asjaomased tooted on päritolureeglite alusel päritolustaatusega või mitte.

- 3) „Päritolutõendite kontrollimine“ toimub lepinguosaliste tolliasutuste vastastikuse usalduse alusel. „Vastastikune usaldus“ tähendab, et eksportiva lepinguosalise tolliasutused peaksid põhjalikult kontrollima importiva lepinguosalise tolliasutuste tõstatatud probleeme ja edastama kontrolli tulemused importiva lepinguosalise tolliasutusele, kes tugineb eksportiva lepinguosalise tolliasutuste tehtud töö tulemustele. Importiva lepinguosalise tolliasutusel on aga õigus nõuda eksportivalt lepinguosaliselt lisateavet, kui ta leiab, et vastus ei ole piisavalt täielik või et see ei võimalda eksportiva lepinguosalise väljendatud seisukohta mõista. Üksikasjad, mille kohta importiv lepinguosaline võib eksportivalt lepinguosaliselt teavet taotleda, on täpsemalt esitatud punktides 2.4.2 („Järeldused ja asjaolud“) ja 2.4.3 („Piisav teave“).

2. Kontrollimenetluse eri etapid

2.1. Kontrollitaotluse esitamine

- 4) Importiva lepinguosalise tolliasutus võib esitada päritolutõendi järelkontrolli taotluse, kui ta kahtleb põhjendatult
- dokumentide ehtsuses. Näide: importiva lepinguosalise tolliasutusel on kahtlus, et päritoludeklaratsiooni sisaldav arve on fiktiivne arve, mille importija või eksportija on koostanud sooduspäritolustaatus saamiseks;

- asjaomaste toodete päritolustaatuses. Näide: importiva lepinguosalise tolliasutus kahtleb selles, kas tooted vastavad protokollis II lisas (tootepõhised päritolureeglid) sätestatud päritolustaatuse kriteeriumidele
või
 - selles, kas muud protokollis päritolutõendite kohta sätestatud nõuded on täidetud. Näide: importiva lepinguosalise tolliasutus kahtleb selles, et eksportijal oli või on endiselt heakskiidetud eksportija staatus.
- 5) Lisaks eespool nimetatud asjaoludel põhjendatud kahtluse tekkimise korral esitatavale kontrollitaotlusele on importiva lepinguosalise tolliasutustel võimalus esitada juhuvaliku alusel valitud juhtumite kohta pistelise kontrolli taotlus. See hõlmab juhtumeid, mille puhul ei esine eespool loetletud kolme asjaolu, mille puhul on olemas põhjendatud kahtlus.

2.2. Kontrollitaotluse saatmine

- 6) Importiva lepinguosalise tolliasutus saadab kontrollitaotluse eksportiva lepinguosalise tolliasutusele, kes vastutab päritolutõendite kontrollimise eest. Taotluses märgitakse, kas taotlus on esitatud pisteliselt või põhjendatud kahtluse tõttu. Artikli 27 lõikes 3 on sätestatud, et taotluses esitatakse vajaduse korral järelkontrolli põhjused.

- 7) Kontrolli põhjuste esitamine võimaldab eksportiva lepinguosalise tolliasutustel käsitleda taotlust kulude ja halduskoormuse seisukohast kõige tõhusamal viisil.
- 8) Samal ajal, kui importiva lepinguosalise tolliasutus taotleb pistelist kontrolli, ei pea ta seda põhjendama.
- 9) Vastavalt artikli 27 lõikele 3 tuleks kontrollitavate toodete päritolutõendid või nende tõendite koopiad saata eksportiva lepinguosalise tolliasutusele.

2.3. Kontrolli tegemine

- 10) Kaudse kontrollimise süsteemi kohaselt on eksportiva lepinguosalise eksportijate koostatud päritolutõendite kontrollimine eksportiva lepinguosalise tolliasutuste ülesanne. Artikli 27 lõike 8 kohaldamisel (vt lähemalt punkt 2.9 „Ühine kontroll“) võivad importiva lepinguosalise tolliasutused teatavatel tingimustel osaleda kontrollimenetluses eksportiva lepinguosalise territooriumil.

- 11) Importija esitatud päritolutõendite kontrollimiseks esitab importiva lepinguosalise tolliasutus eksportiva lepinguosalise tolliasutusele kontrollitaotluse. Importiva lepinguosalise tolliasutus ei palu importijal endal koguda eksportijalt punktides 2.4.2 ja 2.4.3 nimetatud teavet.
- 12) Lisaks ei ole artikli 27 sätetega ette nähtud, et importiva lepinguosalise tolliasutus võib otse nõuda eksportijatelt neile andmete või teabe esitamist.
- 13) Need sätted ei takista aga mõlema lepinguosalise importijaid ja eksportijaid vahetamast vastastikusel nõusolekul ja vabatahtlikult omavahel andmeid või teavet ning esitamast neid importiva lepinguosalise tolliasutusele. Selliste andmete vahetamine või esitamine ei ole kohustuslik ja teabe esitamisest keeldumine ei või olla eelise andmisest keeldumise põhjus ilma kontrollita. See ei ole kontrollimenetluse osa.
- 14) Artikliga 13 seoses esitatud tõendeid otseveo kohta ei käsitata päritolutõenditena ning nende puhul ei tehta artikli 27 kohast päritolutõendite kontrolli.

2.4. Kontrollitulemuste käsitlemine

- 15) Eksportiva lepinguosalise tolliasutused teavitavad importiva lepinguosalise tolliasutusi niipea kui võimalik kontrolli tulemustest, sealhulgas järeldustest ja asjaoludest. Eelkõige peaksid eksportiva lepinguosalise tolliasutused vastama heakskiidetud eksportija staatuse kehtivuse kontrollimise taotlustele nii kiiresti kui võimalik.

2.4.1. Lisasidevahendid

- 16) Mõlema lepinguosalise tolliasutused peaksid kontrollitaotlusi ja kontrollide tulemusi käsitlevaid teateid omavahel edastama tavapärase posti teel. Samal ajal võivad mõlema lepinguosalise tolliasutused kasutada ka muid abivahendeid, näiteks e-posti, et kiiresti suhelda ja tagada, et taotlused või vastused jõuavad asjaomases lepinguosalises asuva adressaadini.

2.4.2. Järeldused ja asjaolud

17) Mõiste „järeldused ja asjaolud“ tähendab, et eksportiva lepinguosalise tolliasutuse vastus kontrollimise kohta sisaldab mõningaid üksikasju tema läbiviidud kontrollimenetluse kohta. „Järeldused ja asjaolud“ on üksnes järgmised:

- järeldus dokumentide ehtsuse, asjaomaste toodete päritolustaatus või protokoll muude nõuete täitmise kohta;
- kontrollitud toote kirjeldus ja päritolureegli kohaldamiseks vajalik tariifne klassifitseerimine
ning
- teave kontrolli läbiviimise viisi kohta (millal ja kuidas).

2.4.3. Piisav teave

18) Pistelise kontrolli korral ei nõua importiva lepinguosalise tolliasutus eksportiva lepinguosalise tolliasutuselt rohkem teavet, kui on loetletud punktis 2.4.2 („Järeldused ja asjaolud“).

- 19) Kui kontroll tehakse põhjendatud kahtluse tõttu ja kui importiva lepinguosalise pädevad asutused leiavad, et eksportiva lepinguosalise tolliasutuse esitatud teave ei ole dokumentide ehtsuse või toodete tegeliku päritolu kindlakstegemiseks piisav, võib importiva lepinguosalise tolliasutus nõuda eksportiva lepinguosalise tolliasutuselt lisateavet. Nõuda ei või muud kui järgnevalt loetletud teavet:
- kui päritolukriteeriumiks oli „täielikult saadud“, siis kohaldatav kategooria (nt saagikoristus, kaevandamine, kalapüük ja tootmispaik);
 - kui päritolukriteerium põhines väärtuse arvutamise meetodil, siis lõpptoote väärtus ja kõigi tootmises kasutatud päritolustaatuseta toodete väärtus;
 - kui päritolukriteerium põhines tariifse klassifitseerimise muutmisel, siis kõigi päritolustaatuseta materjalide loetelu, sealhulgas nende tariifse klassifitseerimise alus (päritolukriteeriumist sõltuvalt kas kahe-, nelja- või kuuenumbriilise vorminguna);
 - kui päritolukriteerium põhines toote kaalul, siis lõpptoote kaal ja lõpptootes kasutatud päritolustaatuseta materjalide kaal;

- kui päritolukriteerium põhines konkreetsetel töötlemistoimingul, siis toimingu kirjeldus, mis andis sellele konkreetsele tootele päritolustaatus ning
 - lubatud hälbe kohaldamisel lõpptoot väärtus või kaal ning lõpptoot valmistamisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus või kaal.
- 20) Kui vastus ei sisalda eespool osutatud piisavat teavet, et importiva lepinguosalise tolliasutus saaks kindlaks teha kõnealuste dokumentide ehtsuse või toodete tegeliku päritolu, keeldub taotluse esitanud tolliasutus soodustuse andmisest, välja arvatud erandjuhtudel (vt punkt 2.7 „Erakorralised asjaolud“).
- 21) Eksportiva lepinguosalise tolliasutused ei edasta importiva lepinguosalise tolliasutustele konfidentsiaalset teavet, mille avalikustamist peab eksportija oma ärihuve ohustavaks. Konfidentsiaalse teabe avaldamata jätmine ei saa olla importiva lepinguosalise tolliasutuse jaoks ainus põhjus, mille alusel keelduda soodustuse andmisest, seda tingimusel et eksportiva lepinguosalise tolliasutus põhjendab importiva lepinguosalise tolliasutusele konfidentsiaalse teabe edastamata jätmist ja tõendab kauba päritolustaatus.

2.5. Kontrollitaotlusele vastamise tähtaeg

- 22) Artikli 27 lõikes 6 on sätestatud, et kontrolli tulemused tuleb edastada nii kiiresti kui võimalik.
- 23) Artikli 27 lõikes 7 on sätestatud, et importiv lepinguosaline peaks põhimõtteliselt keelduma soodustuse andmisest, kuid üksnes siis, kui samal ajal on täidetud kaks tingimust:
- kontrollitaotlus esitati põhjendatud kahtluse alusel
 - ning
 - vastust ei saada 10 kuu jooksul pärast kontrollitaotluse esitamise kuupäeva või kui vastus ei sisalda piisavalt teavet, et otsustada, kas kõnealune dokument on ehtne, või et määrata toodete tegelikku päritolu.
- 24) Sellest sättest tuleneb, et pisteliseks kontrolliks valitud juhtudel ei või importiv lepinguosaline ilma eksportiva lepinguosalise vastuseta soodustuse andmisest keelduda.

2.5.1. Tähtaeg pistelise kontrolli korral

- 25) Eksportiva lepinguosalise tolliasutused annavad endast parima, et vastata pistelise kontrolli taotlustele 12 kuu jooksul. Kuna artiklis 27 ei ole sätestatud pistelise kontrolli tähtaega, ei või importiva lepinguosalise tolliasutus soodustuse andmisest keelduda üksnes seetõttu, et eksportiva lepinguosalise tolliasutus ei ole 12 kuu jooksul pistelise kontrolli taotlusele vastanud.

2.5.2. Tähtaeg põhjendatud kahtluse korral

- 26) Põhjendatud kahtluse korral valitud juhtudel keeldub importiv lepinguosaline soodustuse andmisest, kui vastust ei ole saadud 10 kuu jooksul alates kontrollitaotluse esitamisest, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

2.6. Tulemuste tühistamine

- 27) Eksportiva lepinguosalise tolliasutus võib erandkorras kontrolli tulemused tühistada. Algne vastus tühistatakse 10 kuu jooksul alates kontrollitaotluse esitamise kuupäevast.

2.7. Erandlikud asjaolud

- 28) Isegi kui eespool nimetatud kaks tingimust soodustuse andmisest keeldumiseks on täidetud, on artikli 27 lõike 7 tekstis sätestatud, et soodustust võib anda „erandlike asjaolude“ klausli alusel.
- 29) Importival lepinguosalisel on õigus otsustada, kas on olemas erandlikud asjaolud, mis põhjendavad seda, et soodustuse andmisest ei keelduta.
- 30) Erandlike asjaolude hulka kuuluvad eelkõige järgmised olukorrad.
- Eksportiv lepinguosaline ei saa importiva lepinguosalise esitatud kontrollitaotlusele vastata, kui:
 - a) õnnetus, mille puhul võib põhjendatult eeldada, et eksportijal ei olnud võimalik seda ette näha, nagu tulekahju, üleujutus või muu loodusõnnetus, sõda, mäss, terroriakt, streik jms, tõi kaasa dokumentide osalise või täieliku kadumise või viivituse nende esitamisel või

- b) vastuse esitamisega viivitati põhjustel, mida ei ole võimalik kontrollida, nagu lepinguosalise õigusnormide kohane apellatsioonimenetlus või haldusmenetlus, kuigi eksportija ja eksportiva lepinguosalise tolliasutus täitsid protokollist tulenevaid kohustusi nõuetekohase hoolsusega.
- Leiti, et taotlus või vastus sellele ei jõudnud adressaadini asjaomaste asutuste tehtud vigade tõttu.
- Taotlust või vastust kontrollitaotlusele ei saadud kätte sidekanalite probleemide tõttu (nt kontrolli eest vastutava isiku aadress muutus, saadeti tagastati postiasutuse haldusvigade tõttu jne).

2.8. Meeldetuletus

- 31) Kui vastust ei ole veel saadud, soovitatakse importiva lepinguosalise tolliasutustel saata eksportivale lepinguosalisele enne 10-kuulise tähtaja lõppu meeldetuletus.

- 32) On soovitatav, et eksportiva lepinguosalise tolliasutus, kellel ei ole 10-kuulise tähtaja jooksul võimalik vastata, teavitaks taotlevat asutust sellest enne tähtaja möödumist, tehes teatavaks, kui kaua nende kontrollimenetlus veel hinnanguliselt kestab, ja põhjused, miks vastuse esitamisega viivitatakse.

2.9. Ühine kontroll

- 33) Artikli 27 lõikes 8 on sätestatud, et importiv lepinguosaline võib viibida eksportiva lepinguosalise tolliasutuse läbiviidava päritolutõendi õigsuse kontrolli juures ning sellisel juhul viitavad mõlemad lepinguosalsed importiva lepinguosalise osalemistaotluse koostamisel tolliküsimustes vastastikust haldusabi käsitleva protokoll (edaspidi „vastastikuse haldusabi protokoll“) artiklile 7. Sellistel juhtudel kohaldatakse artikli 7 tingimusi. Eelkõige on vastastikuse haldusabi protokoll artikli 7 lõikes 4 sätestatud, et eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtava kontrolli juures võivad viibida üksnes importiva lepinguosalise nõuetekohaselt volitatud ametnikud ning et ühise kontrolli tingimused kehtestab eksportiv lepinguosaline.

..., ... 2020.

ELi-Korea tollikomitee nimel

Euroopa Liidu nimel

Korea Vabariigi nimel
